

**Besluit van de administrateur-generaal tot goedkeuring van een standaardwijziging van het productdossier Beschermd geografische aanduiding Vlaamse landwijn conform artikel 14 van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 december 2022 over de bescherming van geografische aanduidingen en oorsprongsbenamingen van wijnbouwproducten**

**Rechtsgronden**

Dit besluit is gebaseerd op:

- het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid, artikel 4;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 16 december 2022 over de bescherming van geografische aanduidingen en oorsprongsbenamingen van wijnbouwproducten, artikel 14.

**Motivering**

Dit besluit is gebaseerd op het volgende motief:

Dit besluit regelt de goedkeuring van een standaardwijziging van een productdossier. De wijzigingsaanvraag werd ingediend op 7 maart 2024 en voldoet aan de voorwaarden, opgenomen in artikel 14 van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 december 2022 over de bescherming van geografische aanduidingen en oorsprongsbenamingen van wijnbouwproducten.

DE ADMINISTRATEUR-GENERAAL VAN HET AGENTSCHAP LANDBOUW EN  
ZEEVISSERIJ BESLUIT:

**Enig artikel.** Ter uitvoering van artikel 14 van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 december 2022 over de bescherming van geografische aanduidingen en oorsprongsbenamingen van wijnbouwproducten wordt de aanvraag tot wijziging van het productdossier beschermde geografische aanduiding Vlaamse landwijn goedgekeurd. Het geconsolideerde productdossier is opgenomen in de bijlage bij dit besluit.

Brussel, 3 juli 2024

De administrateur-generaal van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij,

Patricia DE CLERCQ

## **Bijlage. Het geconsolideerde productdossier**

### **1 NAAM/NAMEN**

Vlaamse landwijn

### **2 TYPE GEOGRAFISCHE AANDUIDING:**

BGA – Beschermde geografische aanduiding

### **3 CATEGORIEËN VAN WIJNBOUWPRODUCTEN**

1. Wijn

### **4 BESCHRIJVING VAN DE WIJN(EN)**

4.1. Analytische eigenschappen

#### **BEKNOPTE BESCHRIJVING IN TEKST**

Het minimum natuurlijk alcohol-volumegehalte moet 8 %vol bereiken.  
Het effectieve alcohol-volumegehalte moet minstens 8.5 %vol bedragen.  
Het totale alcohol-volumegehalte mag niet lager zijn dan 9 %vol.

De totale zuurtegraad in g H<sub>2</sub>SO<sub>4</sub>/l (totaalgehalte aan zuren) moet ten minste 3,5 gram per liter uitgedrukt in wijnsteenzuur bedragen.

Analytische parameters die niet zijn opgenomen onder deze rubriek voldoen aan de grenswaarden die zijn vastgesteld in de EU-wetgeving.

<b>Algemene analytische kenmerken</b>	
<b>Maximaal totaal alcoholvolumegehalte (in volumepercent)</b>	
<b>Minimaal effectief alcoholvolumegehalte (in volumepercent)</b>	8,5
<b>Totale minimale zuurtegraad</b>	3,5 in gram per liter, uitgedrukt in wijnsteenzuur
<b>Maximumgehalte aan vluchtige zuren (in milli-equivalent per liter)</b>	
<b>Totaal maximumgehalte aan zwaveldioxide (in milligram per liter)</b>	

4.2. Organoleptische eigenschappen

#### **BEKNOPTE BESCHRIJVING IN TEKST**

Witte wijnen: fijn, elegant, fruitig of bloemig, soms wat mineraal aroma. Meer finesse dan kracht. Mooie gestructureerde aciditeit en gekenmerkt door een niet

al te hoog alcoholgehalte (11 à 12 %vol). Houtlagering kan voor bepaalde wijnen een toegevoegde waarde zijn.

Dit geldt ook voor de rosé-wijnen.

Rode wijnen: een fruitige, frisse stijl. Het zijn wijnen die de karakteristieken van "alle" noordelijke rode wijnen in zich dragen. Afhankelijk van het ras en de jaargang is er toch sprake van de aanwezigheid van een tanninestructuur. Houtlagering wordt vaker gebruikt. Alcoholgehalte niet zeer hoog (11-12,5 %vol). Ze worden best niet al te warm geschonken (15 à 17°C).

Het organoleptisch onderzoek wordt uitgevoerd door de Erkenningscommissie en heeft betrekking op kleur, klaarheid, reuk, geur en smaak. Een minimumaantal punten moet worden behaald voor erkenning tot de oorsprongsbenaming. Alleen wijnen die voldoen aan de analytische eigenschappen worden aan een organoleptisch onderzoek onderworpen. De werking van de Erkenningscommissie is vastgelegd in een intern reglement.

<b>Algemene analytische kenmerken</b>	
<b>Maximaal totaal alcoholvolumegehalte (in volumepercent)</b>	
<b>Minimaal effectief alcoholvolumegehalte (in volumepercent)</b>	
<b>Totale minimale zuurtegraad</b>	in milli-equivalent per liter
<b>Maximumgehalte aan vluchtige zuren (in milli-equivalent per liter)</b>	
<b>Totaal maximumgehalte aan zwaveldioxide (in milligram per liter)</b>	

## 5 WIJNBEREIDINGSPROCEDÉS

### 5.1 Specifieke oenologische procedés

#### **Verrijking**

Specifiek oenologisch procedé

Voor de verse druiven, het gedeeltelijk gegiste druivenmost of de jonge nog gistende wijn, en uitsluitend op het wijnbouwbedrijf, mag een verhoging van het natuurlijk alcohol-volumegehalte met maximaal 3% vol geschieden door toevoeging van saccharose, geconcentreerde druivenmost of gerectificeerde geconcentreerde druivenmost, zonder dat door deze verhoging het totale alcoholvolumegehalte tot meer dan 13,5% vol wordt bereikt.

#### **Ontzuring**

Specifiek oenologisch procedé

De verse druiven, het gedeeltelijk gegiste druivenmost of de jonge nog gistende wijn mag worden ontzuurd, uitsluitend op het wijnbouwbedrijf. Wijn mag slechts chemisch worden ontzuurd tot een maximum van 1 g per liter, uitgedrukt in wijnsteenzuur.

## **Aanzuring**

Specifiek oenologisch procedé

In geval van uitzonderlijke klimatologische omstandigheden is aanzuren toegelaten tot een maximum van 2,5 g/l uitgedrukt in wijnsteenzuur, mits voorafgaande toestemming van de vzw Belgische Wijnbouwers. De vzw Belgische Wijnbouwers zal in dit geval instaan voor het informeren van de betrokken wijnbouwers, alsook de bevoegde autoriteiten.

## **5.2 Maximumopbrengsten**

De gemiddelde maximale opbrengst is beperkt tot 90 hl/ha.

## **6 AFGEBAKEND GEOGRAFISCH GEBIED**

De voor de productie van "Vlaamse landwijn" afgebakende zone bevindt zich in wijnbouwzone A in Vlaanderen, namelijk:

- De kuststreek: de gemeenten De Panne, Koksijde, Nieuwpoort, Middelkerke, Oostende, Bredene, De Haan, Blankenberge, Knokke-Heist;
- De Westhoek: de gemeenten Alveringem, Diksmuide, Heuvelland, Houthulst, Ieper, Koekelare, Kortemark, Langemark-Poelkapelle, Loperinge, Mesen, Poperinge, Staden, Veurne, Vleteren en Zonnebeke;
- Brugge en Ommeland: de gemeenten Ardoioie, Beernem, Brugge, Damme, Gistel, Ichtegem, Jabbeke, Lichtervelde, Oostkamp, Oudenburg, Pittem, Ruiselede, Tielt, Torhout, Wingene, Zedelgem en Zuienkerke;
- De Leiestreek: de gemeenten Anzegem, Avelgem, De Pinte, Deerlijk, Deinze, Dentergem, Harelbeke, Hoogde, Ingelmunster, Izegem Kortrijk, Kuurne, Ledegem, Lendelede, Menen, Meulebeke, Moorslede, Nazareth, Oostrozebeke, Roeselare, Sint-Martens-Latem, Spiere-Helkijn, Waregem, Wervik, Wevelgem, Wielsbeke, Zulte en Zwevegem;
- Het Meetjesland: de gemeenten Aalter, Assenede, Eeklo, Evergem, Kaprijke, Knesselare, Lovendegem, Maldegem, Nevele, Sint-Laureins, Waarschoot, Zelzate en Zomergem;
- De Vlaamse Ardennen: de gemeenten Brakel, Gavere, Geraardsbergen, Herzele, Horebeke, Kluisbergen, Kruishoutem, Lierde, Maarkedal, Oosterzele, Oudenaarde, Ronse, Sint-Lievens-Houtem, Wortegem-Petegem, Zingem, Zottegem en Zwalm;
- De Schelde- en Denderstreek: de gemeenten Aalst, Aartselaar, Berlare, Boom, Bornem, Buggenhout, Denderleeuw, Dendermonde, Destelbergen, Erpe-Mere, Gent, Haaltert, Hamme, Hemiksem, Laarne, Lebbeke, Lede,

Melle, Merelbeke, Niel, Ninove, Puurs, Rumst, Schelle, Sint-Amands, Wetteren, Wichelen, Willebroek en Zele;

- Het Waasland: de gemeenten Beveren, Kruibeke, Lochristi, Lokeren, Moerbeke, Sint-Gillis-Waas, Sint-Niklaas, Stekene, Temse, Waasmunster en Wachtebeke;

- Het Pajottenland en Zennevallei: de gemeenten Affligem, Asse, Beersel, Bever, Dilbeek, Drogenbos, Galmaarden, Gooik, Halle, Herne, Kraainem, Lennik, Liedekerke, Linkebeek, Merchtem, Meise, Opwijk, Pepingen, Roosdaal, Sint-Genesius-Rode, Sint-Pieters-Leeuw, Ternat, Wemmel;

- De Dijlevallei: de gemeenten Bertem, Boortmeerbeek, Duffel, Grimbergen, Haacht, Herent, Hoeilaart, Huldenberg, Kampenhout, Kapelle Op Den Bos, Keerbergen, Kortenberg, Londerzeel, Mechelen, Oud-Heverlee, Overijse, Sint-Katelijne-Waver, Steenokkerzeel, Tervuren, Machelen, Vilvoorde, Wezembeek-Oppem, Zaventem en Zemst;

- Antwerpen en de Antwerpse Kempen: de gemeenten Antwerpen, Arendonk, Baarle-Hertog, Balen, Beerse, Berlaar, Boechout, Bonheiden, Borsbeek, Brasschaat, Brecht, Dessel, Edegem, Essen, Geel, Grobbendonk, Heist-op-den-Berg, Herentals, Herenthout, Herselt, Hoogstraten, Hove, Hulshout, Kalmthout, Kapellen, Kasterlee, Kontich, Laakdal, Lier, Lille, Lint, Malle, Meerhout, Merksplas, Mol, Mortsel, Nijlen, Olen Oud-Turnhout, Putte, Ranst, Ravels, Retie, Rijkevorsel, Schilde, Schoten, Stabroek, Turnhout, Vorselaar, Vosselaar, Westerlo, Wijnegem, Wommelgem, Wuustwezel, Zandhoven, Zoersel en Zwijndrecht;

- De Limburgse Kempen: de gemeenten Bocholt, Bree, Ham, Hamont-Achel, Hasselt, Hechtel-Eksel, Leopoldsburg, Lommel, Lummen, Meeuwen-Gruitrode, Neerpelt, Opglabbeek, Overpelt, Peer, Tessenderlo en Zutendaal;

- De Mijnstreek: de gemeenten As, Beringen, Genk, Heusden-Zolder, Houthalen-Helchteren en Zonhoven;

- Het Maasland: de gemeenten Dilsen-Stokkem, Kinrooi, Lanaken, Maaseik, Maasmechelen en Neeroeteren;

- De Voerstreek: de gemeente Voeren;

- De Oost-Brabantse Heuvelstreek: de gemeenten Aarschot, Begijnendijk, Bekkevoort, Bierbeek, Boutersem, Diest, Geetbets, Glabbeek, Halen, Hoegaarden, Holsbeek, Kortenaeken, Landen, Leuven, Linter, Lubbeek, Rotselaar, Scherpenheuvel-Zichem, Tielt-Winge, Tienen, Tremelo en Zoutleeuw;

- De Zuid-Limburgse Fruitstreek: de gemeenten Alken, Bilzen, Borgloon, Diepenbeek, Gingelom, Heers, Herk-De-Stad, Herstappe, Hoeselt, Kortesseem, Nieuwerkerken, Riemst, Sint-Truiden, Tongeren en Wellen.

## 7 WIJNDRUIVENRAS(SEN)

Alle wijnstokrassen behorende tot de soort *Vitis Vinifera* of uit een kruising van deze soort met andere soorten van het geslacht *Vitis* zijn verkregen.

## 8 **BESCHRIJVING VAN HET (DE) VERBAND(EN)**

### 8.1 Situering

De percelen bevinden zich hoofdzakelijk op zuidelijk gerichte hellingen en heuvels met een correcte drainering. De toppen van de heuvels, met een zuidwest- tot noordoostoriëntatie, zijn zandbanken die bloot kwamen te liggen nadat de zee zich 7 miljoen jaar geleden terugtrok. De heuvelhellingen zijn ijzerrijk.

### 8.2 Relevante druivensoorten binnen de geografische omschrijving

Een van de eigenschappen van het Hageland is de grote diversiteit van druivensoorten. Er zijn wijnbouwers die monocépages maken terwijl anderen assemblages realiseren. Hierdoor bekomt men in het Hageland tal van wijnsmaken. Een eerste type van wijnen zijn de Chardonnaywijnen die doen denken aan Bourgogne. Een tweede type zijn de wijnen geproduceerd op basis van pinotdruiven die meer aansluiten bij de Elzasser wijn en ten derde de Müller-Thurgau types die verwijzen naar Luxemburgse wijnen. Er worden ook rode wijnen geproduceerd, zij het in mindere mate.

De Hagelandse wijnen hebben bijzondere karakteristieken zoals mineraliteit, elegantie, finesse en mooie gestructureerde aciditeit.

### 8.3 Causaal verband

De kwaliteit van deze wijnen is ondermeer te danken aan de mooie zuiderhellingen van de heuvels waarop de wijngaarden zijn gevestigd en het feit dat de opbrengsten veel lager worden gehouden dan de toegelaten waarden.

De eigenschappen van de grond en de ijzerlagen geven aan de Hagelandse wijnen bijzondere karakteristieken zoals mineraliteit, elegantie, finesse en mooie gestructureerde aciditeit waardoor ze een internationaal niveau halen.

Vele van de wijngaarden zijn relatief jong. Men stelt echter vast dat elk jaar met het ouder worden van de wijngaard ook de kwaliteit van de wijn toeneemt (toename van het suikergehalte en het evenwichtig worden van de zuurtegraad).

## 9 **ANDERE ESSENTIËLE VOORWAARDEN (VERPAKKING, ETIKETTERING, ANDERE VEREISTEN)**

### **Verwerking van druiven tot wijn in de onmiddellijke nabijheid van het geografisch gebied**

#### **Rechtskader:**

In de EU-regelgeving

#### **Type aanvullende voorwaarde:**

Uitzondering inzake de productie in het afgebakende geografische gebied

#### **Beschrijving van de voorwaarde:**

De te beschermen naam als beschermde geografische aanduiding "Vlaamse landwijn" kan eventueel gevolgd worden door de naam van een geografische eenheid zoals bijvoorbeeld: de kuststreek, de Westhoek, Brugge en Ommeland;

de Leiestreek; het Meetjesland; Vlaamse Ardennen; Schelde- en Denderstreek; het Waasland; Pajottenland en Zennevallei; Dijlevallei; Antwerpen en de Antwerpse Kempen; de Limburgse Kempen; Mijnstreek; het Maasland; Voerstreek; Oost-Brabantse Heuvelstreek; Zuid-Limburgse Fruitstreek.

De verwerking van de druiven tot druivenmost en van de druivenmost tot wijn geschiedt binnen het geografisch gebied waar de druiven zijn geoogst, hetzij, na uitdrukkelijke voorafgaandelijke toestemming van de Erkenningscommissie, in de onmiddellijke nabijheid van het geografisch gebied.

**10 DE NAAM EN HET ADRES VAN DE AUTORITEITEN OF ORGANEN DIE VERIFIËREN OF DE BEPALINGEN VAN HET PRODUCTDOSSIER WORDEN NAGELEefd, ALSMEDE HUN SPECIFIEKE TAKEN:**

De Vlaamse overheid is bevoegd voor het toekennen van oorsprongsbenaming aan wijn. Agentschap Landbouw en Zeevisserij, Vlaamse overheid, Simon Bolivarlaan 17, 1000-Brussel; Tel 02 214 48 48; [wijn@lv.vlaanderen.be](mailto:wijn@lv.vlaanderen.be)

De controle op de bepalingen van het productdossier wordt uitgevoerd door de Algemene Directie Controle en Bemiddeling van de Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand & Energie: Algemene Directie Controle en Bemiddeling Koning Albert II-laan 16 (NG III) 1000-Brussel; [eco.inspec.cdc@economie.fgov.be](mailto:eco.inspec.cdc@economie.fgov.be)

Belanghebbende partijen:

VZW Belgische Wijnbouwers, Hondelee 44, 9052 Zwijnaarde;

[info@belgischewijnbouwers.be](mailto:info@belgischewijnbouwers.be)

Vinum & Spiritus Belgium, Livornostraat 13, bus 5, 1060 Brussel; +32 2 537 00 51; [fbvs.bfwg@skynet.be](mailto:fbvs.bfwg@skynet.be)

**LINK NAAR HET PRODUCTDOSSIER**

<http://lv.vlaanderen.be/nl/landbouwbeleid/kwaliteitssystemen/beschermde-oorsprongsbenamingen-bob-en-beschermde-geografische>